ELVEȚIA – ROMÂNIA
Program de Cooperare

Ghid pentru aplicanți

Implementat de:

Bankwatch
FOR PEOPLE AND ENVIRONMENT

reper 21

FUNDAȚIA PACT ACCELERATOR RURAL

ecopolis

ELVEȚIA – ROMÂNIA
Program de Cooperare

Proiect finanțat prin Programul de Implicare Civică, sprijinit de Contribuția Elvețiană cu scopul de a reduce disparitățile economice și sociale în UE. Conținutul acestui material nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Elveției. Află mai multe accesând www.elvetiaromania.ro.

Implementat de:

Bankwatch
FOR PEOPLE AND ENVIRONMENT

reper 21

FUNDAȚIA PACT ACCELERATOR RURAL

ecopolis

CUPRINS

1. Introducere
2. Despre proiect
3. Ce este o convenție cetățenească locală?
4. Cine organizează proiectul
5. Etapele proiectului
6. Cine poate aplica
7. Ce oferă proiectul comunităților selectate
8. Metodologia de evaluare
9. Formatul programului de convenție cetățenească locală
10. Responsabilitățile comunităților selectate:
11. Ghid practic pentru completarea formularului de aplicare
12. Întrebări frecvente (FAQ)
13. Contact și suport pentru aplicanți
14. Anexe

1.Introducere

1.1 Contextul proiectului

Proiectul „Rădăcini locale, soluții naționale – Convenția cetățenească pentru mediu” își propune să sprijine implicarea activă a cetățenilor în luarea deciziilor privind mediul, la nivel local și național.

Într-un context în care dreptul la un mediu sănătos este garantat, dar dificil de exercitat în practică, acest proiect creează oportunități concrete pentru comunități de a-și face vocea auzită și de a contribui la soluționarea problemelor de mediu care le afectează direct.

Prin dezvoltarea și pilotarea unor Convenții Cetățenești Locale, proiectul oferă un cadru structurat de dialog, învățare și deliberare, în care cetățenii, autoritățile și experții pot colabora pentru a identifica soluții relevante și aplicabile.

1.2 Scopul ghidului

Acest ghid se adresează comunităților interesate să participe în procesul de selecție și oferă toate informațiile necesare pentru înțelegerea proiectului, a criteriilor de eligibilitate și a modului de aplicare.

1.3 Procesul de selecție a comunităților

Etapele procesului de selecție

Etapa 1 – Lansarea apelului pentru comunități: 8 aprilie 2026

- Lansarea apelului public;
- Organizarea unei sesiuni informative online pe 27 aprilie, ora 18.00, pentru explicarea procesului și răspunsul la întrebări. Link Zoom: https://bit.ly/4cuSSpO.
- Timp de aplicare: 4 săptămâni

Etapa 2 – Depunerea aplicațiilor și suportul candidaților: 8 aprilie- 6 mai 2026

- Aplicațiile vor fi colectate printr-un formular standardizat online;

Etapa 3 – Evaluarea aplicațiilor: 2 faze, intre 6 mai- 12 mai 2026

- Faza A — evaluare documentară (scor numeric)
- Faza B — verificare calitativă și interviu- etapa eliminatorie

Etapa 4 – Anunțarea rezultatelor: 12 mai 2026 (poate suferi modificări)

1.4 Componența echipei de evaluare

1. Reprezentant Ecopolis (președinte de comisie);
2. Reprezentant REPER21 (perspectivă regenerativă);
3. Reprezentant PACT (ABCD și facilitare comunitară);
4. Reprezentant Bankwatch (dreptul mediului / litigii strategice);
5. Expert independent

2.Despre Proiect

2.1 Obiectivul general

Proiectul urmărește dezvoltarea și testarea unui model inovator de participare civică în România, inspirat din bune practici europene, adaptat la realitățile locale: Conventia Cetatenesca Locală și Națională.

Obiectivul general este consolidarea democrației participative și a justiției de mediu prin implicarea directă a cetățenilor în procese de deliberare asupra problemelor de mediu. Proiectul urmărește să stimuleze procese care refac funcțiile vitale ale ecosistemelor și relațiile comunitare, nu doar corectează deficite administrative.

În cadrul proiectului vor fi selectate nouă comunități din România (rural, urban mic și urban mare), care vor dezvolta și implementa, pe parcursul a aproximativ un an și jumătate, convenții cetățenești locale pe teme de mediu relevante pentru contextul lor. Cetățenii implicați în proces vor fi coautori direcți ai unor politici publice locale și/sau naționale, pentru un mediu mai sănătos.

2.2 Obiective specifice

Proiectul își propune:

- să crească capacitatea comunităților de a înțelege și aborda problemele de mediu;
- să dezvolte instrumente și metodologii de participare civică replicabile;
- să creeze legături între nivelul local și cel național în formularea de politici publice;
- să contribuie la recunoașterea convențiilor cetățenești ca mecanism legitim de consultare și decizie.

2.3 Impactul așteptat

Prin activitățile sale, proiectul aduce împreună cetățeni, organizații neguvernamentale, experți și autorități, contribuind la construirea unor soluții sustenabile și incluzive.

2.4 Durata proiectului

Proiectul se desfășoară pe o perioada de doi ani, începand cu ianuarie 2026, pana in decembrie 2027.

3. Ce este o convenție cetățenească locală?

3.1 Definiție

Convenția Cetățenească Locală (CCL) este un mecanism de democrație deliberativă prin care o comunitate analizează o problemă de mediu dintr-o perspectivă integrată, având în vedere impactul acesteia asupra sănătății și calității vieții.

În acest proces, comunitatea este înțeleasă în sens larg, incluzând atât oamenii, cât și ecosistemele și celelalte forme de viață care o compun. CCL nu se limitează la identificarea unor probleme punctuale de mediu, ci urmărește să înțeleagă relațiile afectate din comunitate, funcțiile vitale ale mediului și resursele locale disponibile pentru regenerare.

Prin această abordare, CCL funcționează ca un spațiu local de reflecție, dialog și acțiune, contribuind la dezvoltarea unor soluții durabile și adaptate contextului local.

Conventia Cetatenesca Locală este, in esenta, un laborator viu pentru refacerea democratică și ecologică a comunității.

3.2 Principii de funcționare

Convențiile Cetățenești Locale se bazează pe un set de principii care asigură un proces deliberativ echilibrat, legitim și orientat spre soluții durabile:

1. **Reprezentare diversă și echilibru deliberativ** – participarea reflectă diversitatea comunității și evită dominarea procesului de către un singur tip de actor;
2. **Abordare sistemică** – problemele de mediu sunt analizate în relație cu sănătatea, economia, relațiile sociale și bunăstarea comunității;

3. **Deliberare informată** – participanții au acces la informații și expertiză pentru a putea lua decizii bine fundamentate;
4. **Orientare spre rezultate** – recomandările formulate de CCL sunt structurate pe trei niveluri complementare:

- Conformitate – aplicarea cadrului legal existent
- Prevenție – schimbări instituționale sau procedurale pentru a evita repetarea problemei
- Regenerare – refacerea funcțiilor vitale ale ecosistemului și ale comunității

5. **Transparență și dialog instituțional** – procesul este deschis și implică un dialog constructiv cu autoritățile, fără a fi controlat de acestea;
6. **Învățare și adaptare continuă** – convenția este un proces flexibil, care evoluează în funcție de context și experiență.

Principiile abordării regenerative care ghidează intervenția proiectului nostru - precum reziliența, cooperarea, refacerea relațiilor sau valorizarea resurselor locale - sunt o lentilă transversală care informează și susține modul în care sunt aplicate principiile de mai sus.

3.3 Rolul convenției în procesul decizional local

Convenția Cetățenească Locală are rolul de a crea un cadru de deliberare echilibrat, în care diferitele interese și perspective din comunitate sunt reprezentate în mod echitabil.

Prin acest mecanism, deciziile privind mediul nu mai sunt influențate disproporționat de un singur tip de actor – fie el instituțional, economic sau civic – ci rezultă dintr-un proces colectiv, transparent și informat.

CCL contribuie astfel la:

- creșterea calității deciziilor publice la nivel local;
- integrarea perspectivelor diverse din comunitate;
- formularea unor recomandări legitime și ancorate în realitățile locale;
- consolidarea dialogului între cetățeni, autorități și alți actori relevanți.

În acest sens, CCL funcționează ca o punte între comunitate și procesul decizional, facilitând co-crearea de soluții pentru problemele de mediu.

4. Cine organizează proiectul

Proiectul este implementat de un consorțiu format din patru organizații neguvernamentale din România, cu expertiză complementară în domeniul mediului, dezvoltării comunitare, politicilor publice și drepturilor de mediu:

- REPER21 – organizație specializată în educație pentru dezvoltare durabilă, limite planetare, schimbări climatice și facilitarea proceselor participative, coordonator al dezvoltării metodologiei convențiilor cetățenești;
- Fundația PACT – organizație cu experiență în dezvoltare comunitară și mobilizare locală, responsabilă de lucrul direct cu comunitățile și sprijinirea acestora în procesul de organizare;
- Ecopolis – organizație activă în domeniul politicilor publice de mediu și advocacy, implicată în procesul de selecție și în conectarea rezultatelor la nivel național;
- Bankwatch România – organizație cu expertiză în drepturi de mediu și asistență juridică, care contribuie prin suport tehnic și dezvoltarea unui mecanism de sprijin pentru comunități.

Împreună, aceste organizații își propun să creeze un cadru colaborativ în care comunitățile locale să fie sprijinite să devină actori activi în protecția mediului și în procesele decizionale.

5. Etapele proiectului

Proiectul se desfășoară pe parcursul a aproximativ 18 luni și este structurat în mai multe etape principale, care susțin dezvoltarea și implementarea Convențiilor Cetățenești Locale.

5.1 Selecția comunităților

În această etapă vor fi selectate 9 comunități din România, printr-un proces competitiv, transparent și bazat pe criterii clare de evaluare. Se urmărește asigurarea diversității geografice și socio-ecologice.

Distribuția pe care o propune proiectul pentru cele 9 comunități:

- Urban mediu & mare: peste 50.000 de locuitori
- Urban mic: sub 50.000 de locuitori
- Rural: sub 5.000 de locuitori

5.2 Pregătirea convențiilor

Comunitățile selectate beneficiază de formare, sprijin metodologic și ghidare pentru organizarea procesului local.

Această etapă include definirea temei de mediu care ghidează CCL, mobilizarea actorilor locali și pregătirea participanților.

5.3 Desfășurarea convențiilor

Convențiile Cetățenești Locale sunt organizate la nivelul fiecărei comunități și includ sesiuni de informare, deliberare și analiză a problemelor de mediu.

5.4 Elaborarea recomandărilor

În urma deliberării, participanții formulează recomandări pentru comunitate și autorități, structurate pe mai multe niveluri: conformitate, prevenție, regenerare.

5.5 Activități de follow-up și diseminare

Rezultatele convențiilor sunt comunicate la nivel local și național, iar comunitățile sunt sprijinite să continue dialogul cu autoritățile și să implementeze acțiuni concrete.

6. Cine poate aplica

6.1 Tipuri de aplicanți eligibili

Pot aplica comunități din România reprezentate de:

- organizații neguvernamentale locale;
- grupuri civice sau inițiative comunitare;
- alte structuri locale relevante implicate în viața comunității.

6.2 Condiții de eligibilitate

Pentru a putea aplica, comunitățile trebuie să îndeplinească următoarele criterii minime:

1. Tip de comunitate: comunități urbane mari/medii, urbane mici și rurale;
2. Reprezentare: candidatul trebuie să fie un ONG local, grup civic sau altă structură comunitară;
3. Coordonare: comunitatea desemnează minim 2 persoane responsabile, care nu dețin funcții publice și/sau sunt membre ale unor partide politice pentru implementarea activităților;
4. Implicare: minim alte 5 persoane, pe langa cele doua persoane coordonatoare, vor fi implicate în activitățile proiectului.

5. Interes pentru tematici de mediu: comunitatea trebuie să manifeste preocupare pentru probleme locale de mediu, biodiversitate, climă și resurse naturale;
6. Disponibilitate de implicare: participarea la convenții (atât cea locală, cât și cea națională), interviuri, sesiuni de training, și alte activități ale proiectului; disponibilitatea pentru deplasări la București.

Estimăm aproximativ 10 zile de implicare pentru cei doi coordonatori, astfel: 2 zile de formare cu echipa proiectului, 2-3 întâlniri online pentru Convenția Națională, minim o deplasare la București și 8-10 întâlniri fizice si online cu echipa proiectului și facilitatori, cetățenii din comunitate.

Perioada de desfășurare a activităților: Mai 2026- Noiembrie 2027

7. Ce oferă proiectul comunităților selectate

- Sprijin metodologic: Acces la metodologia de organizare a convențiilor și ghidare pe tot parcursul procesului. Ocazia unică de participare într-un proces de pilotare al Convenției Cetățenești Locale- instrument nou pentru România, care începe să fie explorat în Europa. Participanții vor lua parte la un demers de democrație participativă, care, după pilotare, va fi formalizat ca mecanism la nivel național.
- Resurse și suport logistic: Sprijin financiar indirect pentru implementarea acțiunilor locale, prin acoperirea costurilor pentru bunuri și servicii necesare (ex. materiale, echipamente, servicii), în valoare de până la 10.000 lei/comunitate. Sprijin pentru organizarea întâlnirilor, coordonarea activităților și gestionarea procesului local.

- Expertiză și facilitare: Implicarea facilitatorilor și a experților în domeniile mediului și participării civice. Cele patru organizatii, Bankwatch, Reper21, PACT și Ecopolis au toate 10+ ani de experienta pe domenii de mediu diverse, facilitare și organizare comunitară și dezvoltarea de politici publice de mediu.
- Vizibilitate și diseminare: Promovarea rezultatelor la nivel local și național și conectarea cu alte inițiative similare.

8. Metodologia de evaluare

8.1 Criterii de evaluare

Aplicațiile sunt evaluate pe baza următoarelor criterii:

- relevanța problemei de mediu propuse;
- vulnerabilitatea socio-ecologică a comunității;
- capacitatea locală și resursele disponibile;
- experiența anterioară de mobilizare;
- fezabilitatea și nivelul de angajament;
- potențialul de impact;
- echitatea și incluziunea.

8.2 Sistemul de punctaj

Criteriu	Descriere	Punctaj
Relevanță regenerativă	Situație de mediu cu impact asupra sănătății/relațiilor sociale/funcțiilor vitale	10 puncte
	Existența unui „element viu” de atașament local (râu, parc, pădure, spațiu public, tradiție)	2 puncte
Capacitate locală și resurse	Resurse umane/organizatorice/spațiale	9 puncte
	Istoric mobilizare / parteneriate locale	5 puncte
Fezabilitate și angajament	Disponibilitate de timp/ resurse concrete (co-finanțare, spații, voluntari). 2 coordonatori identificati	6 puncte
Potențial de implicare și impact	Capacitatea de mobilizare a cetățenilor și organizațiilor	7 puncte
	Posibilitatea de influență asupra politicilor locale sau de replicare	5 punct
Echitate și incluziune	Reprezentativitate și planuri concrete pentru incluziune a grupurilor vulnerabile	6 puncte

Bonusuri (max +5p) • Propuneri care includ elemente juridice inovative (drepturile naturii, bunuri comune, procese colective) = +2p • Propuneri care integrează clar abordarea ABCD / spații terțe / plan de festival/validare publică = +1–2p • Propuneri cu angajament clar al autorităților locale (scrisoare de susținere) = +1p
Reguli de calcul și prag: • Scor minim pentru shortlist: 30/50 (înainte de bonusuri). Bonusurile pot ridica proiecte peste prag la departajare.

8.3 Criterii de departajare

În cazul scorurilor apropiate, selecția finală ține cont de:

- echilibrul între tipurile de comunități;
- diversitatea geografică;
- nivelul de vulnerabilitate socio-ecologică;
- potențialul de replicare și impact.

9. Formatul programului de convenție cetățenească locală

9.1 Structura generală

Convenția este organizată ca un proces în mai multe etape, care include sesiuni de informare si analiza, deliberare, implementare/pilotare.

9.2 Tipuri de activități:

- sesiuni de formare și informare;
- activități de documentare și analiză;
- sesiuni de deliberare;
- formularea recomandărilor;
- acțiuni locale.

9.3 Actori implicați și roluri

- Cetățeni participanți;
- Facilitatori;
- Experți;
- Reprezentanți ai autorităților.
- Reprezentanți ai comunității/Organizațiilor locale/Grupuri de inițiativă

10. Responsabilitățile comunităților selectate:

Comunitățile selectate au următoarele responsabilități:

- desemnarea unei echipe locale de coordonare;
- participarea activă la toate etapele proiectului;
- organizarea și susținerea convenției la nivel local;
- colaborarea cu echipa proiectului și experții;
- implicarea comunității locale;
- contribuția la documentarea și comunicarea rezultatelor.

11. Ghid practic pentru completarea formularului de aplicare

11.1 Informații generale despre formular

Formularul de aplicare este structurat în mai multe secțiuni care urmăresc să ofere o imagine completă asupra comunității, a problemei de mediu identificate și a capacității de implicare locală.

Completarea formularului durează, în medie, 30–45 de minute și include atât întrebări deschise, cât și răspunsuri scurte sau liste.

Formularul este organizat pe următoarele secțiuni:

A.Informații generale – date despre comunitate și persoana de contact

B.Situația de mediu (relevanță regenerativă) – descrierea problemei sau inițiativei

C.Vulnerabilitate socio-ecologică – impactul asupra comunității

D.Capacitate locală și resurse – resurse și experiență locală
E.Fezabilitate și angajament – disponibilitatea de implicare
F. Potențial de implicare și impact – perspective de dezvoltare și influență
G.Echitate și incluziune – reprezentarea grupurilor vulnerabile
H. Anexe – documente și fotografii (opțional)
Video de prezentare (obligatoriu) – max. 3 minute.

11.2 Instrucțiuni de completare

Pentru completarea formularului:

- Răspundeți clar și concis, respectând limitele de caractere indicate;
- Folosiți exemple concrete din comunitatea dumneavoastră;
- Completați toate secțiunile obligatorii;
- Atașați documente sau fotografii relevante, dacă sunt disponibile;
- Asigurați-vă că desemnați două persoane de contact pentru coordonare;
- Pregătiți și încărcați un video scurt (max. 3 minute), în care prezentați inițiativa și motivația.

În video:
• vorbiți clar, într-un spațiu liniștit;
• prezentați problema și de ce este importantă pentru comunitate;
• menționați cine sunteți și de ce doriți să participați în proiect.

11.3 Recomandări pentru răspunsuri

Pentru a crește șansele de selecție:

- Fiți concreți: evitați formulările generale (ex: „există poluare”) și descrieți: unde apare situația; pe cine afectează; cum se manifestă.

- Arătați legătura cu comunitatea, evidențiind elementele locale relevante (râu, parc, spațiu public, tradiții) și impactul asupra sănătății și relațiilor sociale.

- Gândiți în termeni de soluții! Nu descrieți doar situația — arătați cum ar putea arăta situația îmbunătățită și ce schimbări vă doriți.

- Evidențiați resursele existente: includeți oameni implicați, organizații locale, spații sau inițiative existente.

- Demonstrează angajamentul, menționând disponibilitatea de implicare si resursele pe care le puteți angaja (voluntariat, spații etc.).

- Fiți realiști și propuneți idei fezabile, adaptate contextului local.

11.4 Greșeli frecvente de evitat:

- Răspunsuri prea generale sau vagi
- Lipsa exemplelor concrete
- Ignorarea impactului asupra comunității (doar descriere tehnică)
- Supraestimarea capacității fără argumente
- Neclaritatea rolurilor sau lipsa echipei locale
- Nerespectarea limitelor de caractere
- Video superficial sau lipsă

12. Întrebări frecvente (FAQ)

Trebuie să fim o organizație pentru a aplica?
Nu. Pot aplica și grupuri civice sau inițiative informale, atâta timp cât există o echipă locală clar definită.

Putem aplica în parteneriat?
Da. Este încurajată colaborarea între organizații, instituții și grupuri locale.

Este obligatorie implicarea primăriei?
Nu este obligatorie, dar reprezintă avantaj o relație cordiala cu autoritățile locale.

Ce tip de situații de mediu pot fi abordate?
Temele pe care le puteți aborda prin inițiativa înscrisă se pot referi (fără a fi obligatoriu) la următoarele domenii:

- **Calitate aer/Poluare**
- **Poluare apa/sol**
- **Transport si mobilitate**
- **Tranziție energetica**
- **Biodiversitate, păduri, arii protejate**
- **Conflict dezvoltare/mediu**
- **Schimbări climatice (adaptare, reziliență, mitigare**)

Este obligatoriu video-ul?
Da. Video-ul este parte obligatorie a aplicației și trebuie să respecte cerințele tehnice (max. 3 minute).

Cât timp trebuie să alocăm dacă suntem selectați?
Participarea presupune implicare pe termen mediu (aprox. 18 luni). Programul întâlnirilor si acțiunilor va fi stabilit cu echipa proiectului, de comun acord.

Ce se întâmplă dacă nu avem experiență?
Experiența anterioară este un avantaj, dar nu este obligatorie. Proiectul oferă sprijin metodologic și formare.

Putem aplica cu o inițiativă deja existentă?
Da. Sunt încurajate atât inițiativele noi, cât și cele existente care pot fi dezvoltate prin convenția cetățenească

13. Contact și suport pentru aplicanți

Pentru întrebări ne puteți contacta la echipa@ecopolis.org.ro.

14. Anexe

Model formular de aplicare
Metodologie de selecție

Model formular de aplicare

Formular de înscriere— structură și întrebări
Instrucțiuni generale (scurte pentru formular)

Răspunde clar și concis; atașați documente/poze relevante.
Durata estimată: 30–45 minute.
Nota:
Urban mediu & mare= peste 50.000 de locuitori
Urban mic= sub 50.000 de locuitori
Rural= sub 5000 de locuitori

A. Informații generale

1. Nume comunitate / localitate (text scurt)
2. Persoană de contact + organizație/inițiativă (nume, telefon, email)
3. Tip localitate: urban mare/ urban mic / rural (alegere)

B. Situatia de mediu (Relevanță Regenerativă)

1. Care este situatia de mediu din comunitatea dumneavoastra pe care doriți să o abordați? Aceasta poate fi atat o problema (drepturi încălcate), cat și o inițiativă de protejare sau dezvoltare. (descriere 1000 caractere)
2. Există un element viu de atașament local (râu, parc, pădure, spațiu public, tradiție)? Dacă da, descrieți-l. (text scurt)

**"elemente vii" sunt cele care dau dinamică comunității, fac parte din cultura lor și le aduc o stare de bine -sănătate fizică, mentală, chiar activități economice cu sens. Prin înțelegerea și dezvoltarea acestor elemente vii putem lega o logică regenerativă în comunitate, deci ele au o putere de "reset" și de "start"*

C. Vulnerabilitate socio-ecologica:

1. Ce efecte are această situație de mediu asupra sănătății oamenilor, relațiilor sociale și relației cu natura? (500)
2. Ce relații considerați că sunt afectate/”rupte” în comunitatea voastră, din cauza situației de mediu descrise? (lista + scurtă explicație)
3. Dacă situația ar fi „vindecată” sau regenerată, cum ar arăta comunitatea? (descriere vizionară, 500 caractere)

D. Capacitate locală și resurse (ABCD)

1. Ce resurse există în comunitate (oameni, competențe, ONG-uri, spații, tradiții)? (listă + scurt comentariu)
2. A existat mobilizare anterioară pe această temă? Ce a funcționat și ce nu? (text 100–200 caractere)
3. Aveți un partener local (școală, biserică, ONG, primărie) care ar susține procesul? (da/nu + nume)
4. Care este relația cu primăria? Cunoaște aceasta situația si cum se raportează la ea (din cunoștința dvs.)?

E. Fezabilitate și angajament:

1. Puteți contribui cu resurse (co-finanțare, voluntariat, spații)? (sumar)
2. Sunt două persoane (nume) care pot reprezenta inițiativa la întâlniri preparatorii? (nume + contact)

F. Potential de implicare si impact:

1. Cum poate intervenția pe care o propuneți să influențeze politici/decizii locale sau să fie replicată? (3–5 propoziții)

2. Unde vedeți comunitatea peste 5 ani dacă lucrurile merg bine? (descriere 150–200 caractere)
3. Ce așteptări aveți de la Convenția Cetățenească Locală? (lista scurtă)

G. Echitate și incluziune

1. Exista grupuri vulnerabile care sunt afectate de problemă? Cum vor fi reprezentate în procesul CCL? (text scurt)
2. Ce măsuri propuneți pentru a asigura participare echitabilă? (ex.: întâlniri în locuri accesibile, traducere, sprijin pentru transport/ îngrijire copii) (listă scurtă)

H. Documente/Fotografii (atașamente)

Fotografii, scrisori de susținere, planuri scurte, dovezi mobilizare (opțional).

Video scurt (obligatoriu):

- Max. 3 minute
- Filmat cu telefonul într-un loc liniștit, fără alte surse de zgomot în fundal
- Rezoluție nu mai mare de 1080p / 1920x1080 / HD
- Fișierul maxim 200 mb

Metodologie de selecție

1. Scopul selecției

Selecția comunităților urmărește identificarea a 9 comunități reprezentative (3 din urbanul mare, 3 urban mic și 3 din mediul rural*), care vor participa la Convențiile Cetățenești Locale pentru Mediu, asigurând:

- diversitatea geografică și socio-ecologică;
- potențialul de implicare civică;
- relevanța pentru tematicile de mediu și drepturile cetățenești de mediu.

Procesul de selecție va fi transparent, incluziv și profesionist, oferind suport aplicanților și implicând experți independenți și stakeholderi relevanți.

**Urban mediu & mare= peste 50.000 de locuitori/ Urban mic= sub 50.000 de locuitori/ Rural= sub 5000 de locuitori*

2. **Criterii de eligibilitate a comunităților**

Pentru a putea aplica, comunitățile trebuie să îndeplinească următoarele criterii minime:

1. Tip de comunitate: comunități urbane mari, urbane mici și rurale;
2. Reprezentare: candidatul trebuie să fie un ONG local, grup civic sau altă structură comunitară;
3. Coordonare: comunitatea desemnează minim 2 persoane responsabile pentru implementarea activităților;
4. Interes pentru tematici de mediu: comunitatea trebuie să manifeste preocupare pentru probleme locale de mediu, biodiversitate, climă și resurse naturale;
5. Disponibilitate de implicare: participarea la convenții (atât cea locală, cât și cea națională), interviuri, sesiuni de training, și alte activități ale proiectului; disponibilitatea pentru deplasări la București.

3. Criterii de selecție

Aplicațiile vor fi evaluate pe baza următoarelor dimensiuni:

Criteriu	Descriere	Punctaj
Relevanță regenerativă	Situație de mediu cu impact asupra sănătății/relațiilor sociale/funcțiilor vitale	10 puncte
	Existența unui „element viu” de atașament local (râu, parc, pădure, spațiu public, tradiție)	2 puncte
Capacitate locală și resurse	Resurse umane/organizatorice/spațiale	9 puncte
	Istoric mobilizare / parteneriate locale	5 puncte
Fezabilitate și angajament	Disponibilitate de timp/ resurse concrete (co-finanțare, spații, voluntari). 2 coordonatori identificati	6 puncte
Potențial de implicare și impact	Capacitatea de mobilizare a cetățenilor și organizațiilor	7 puncte
	Posibilitatea de influență asupra politicilor locale sau de replicare	5 punct
Echitate și incluziune	Reprezentativitate și planuri concrete pentru incluziune a grupurilor vulnerabile	6 puncte

Bonusuri (max +5p) • Propuneri care includ elemente juridice inovative (drepturile naturii, bunuri comune, procese colective) = +2p • Propuneri care integrează clar abordarea ABCD / spații terțe / plan de festival/validare publică = +1–2p • Propuneri cu angajament clar al autorităților locale (scrisoare de susținere) = +1p
Reguli de calcul și prag: • Scor minim pentru shortlist: 30/50 (înainte de bonusuri). Bonusurile pot ridica proiecte peste prag la departajare.

Tematicile de mediu:

1. Calitate aer/Poluare
2. Poluare apa/sol
3. Transport si mobilitate
4. Tranzitie energetica
5. Biodiversitate, paduri, arii protejate
6. Conflict dezvoltare-mediu
7. Schimbări climatice (adaptare, reziliență, mitigare)

4. Etapele procesului de selecție

Etapa 1 – Crearea ghidului de selecție și informare

- Elaborarea unui ghid pentru aplicanți, care include:
  - Prezentarea proiectului si a Conventiei Cetatenesti Locale
  - criteriile de eligibilitate și selecție;
  - pașii de aplicare;
  - termene și condiții;
  - contact pentru suport tehnic.

- Responsabil: Ecopolis, Reper21.

Etapa 2 – Promovarea apelului

- Lansarea apelului public prin: website-uri parteneri, rețele sociale, mass-media;
- Organizarea unei sesiuni informative online pentru explicarea procesului și răspunsul la întrebări.
- Timp de aplicare: 4 săptămâni

Etapa 3 – Depunerea aplicațiilor și suportul candidaților

- Aplicațiile vor fi colectate printr-un formular standardizat online;

Etapa 4 – Evaluarea aplicațiilor: 2 faze

Faza A — evaluare documentară (scor numeric)

- Echipa internă (Ecopolis + 2 parteneri) atribuie scoruri conform grilei.
- Generare shortlist (candidați >= prag)
- Generarea unei liste de 9 comunități- cele mai mari punctaje și a unei liste de rezerva- următoarele 3 punctaje, in ordine

Faza B — verificare calitativă și interviu- etapa eliminatorie

- Interviuri online (20–30 min) cu reprezentanții celor 9 comunități; verificare referințe, coerență și angajament.
- Vizite de validare în teren- opționale.
- În cazul eliminării unei comunități în urma interviului, se trece la lista de rezerva

Etapa 5 – Anunțarea rezultatelor

- Comunicarea publică a comunităților selectate;
- Feedback personalizat pentru comunitățile neselectate;
- Pregătirea comunităților pentru participarea la Convențiile Cetățenești Locale.

5. Indicatori de performanță

R5.1: Ghid de selecție și informare finalizat și publicat;
R5.2: Apel de selecție promovat și sesiune informativă online desfășurată;
R5.3: Minim 15 comunități participante în procesul de selecție;
R5.4: 9 comunități selectate, echilibrat pe tipuri și reprezentare, fiecare cu 2 coordonatori desemnați.

6. Principii transversale

- Transparență: toate etapele și criteriile sunt publice și explicite;
- Echitate: procesul garantează șanse egale pentru comunități diverse;
- Participare activă: implicare candidați în etape cheie; interviuri și verificări calitative;
- Orientare spre impact și regenerare: prioritate pentru proiecte ce vizează refacerea relațiilor și funcțiilor vitale ale comunității, nu doar măsuri tehnice izolate.
- Non-captură: mecanisme preventive (verificare reprezentativitate, monitorizare) pentru a evita capturarea procesului de grupuri exclusive.

7. Comitetul de selecție — compoziție și responsabilități

Componență propusă:

- Reprezentant Ecopolis (președinte de comisie);
- 1 reprezentant REPER21 (perspectivă regenerativă);
- 1 reprezentant PACT (ABCD și facilitare comunitară);
- 1 reprezentant Bankwatch (dreptul mediului / litigii strategice);
- 1 expert independent

Responsabilități:

- Validarea grilei de evaluare și a rezultatelor;
- Decizia finală asupra selecției și a echilibrului teritorial;
- Asigurarea transparenței și a feedback-ului către aplicanți.
- Realizarea interviurilor si a vizitelor in teren: 2 membri/interviu

Instrumente și livrabile

- Formular de aplicare standardizat;
- Grilă Excel de evaluare automată (scoruri, comentarii, recomandare);

- Template pentru interviu de validare (20–30 min);
- Comunicat public de selecție + pachet feedback pentru candidații respinși;
- Fișă de verificare pentru vizitele de validare.

8. Managementul riscurilor și due diligence:

- Verificare de bază a contactelor și a documentelor depuse;
- Evaluare etică: monitorizare reprezentativitate și evitarea capturării;
- Mecanism de remediere: suspendare temporară + plan corectiv pentru CCL-uri care devin exclusive;
- Monitorizare continuă pe durata procesului CCL și rapoarte periodice.

9. Calendar orientativ:

Lansare + deschidere înscrieri	Ziua 0
Webinar de prezentare a apelului	Saptamana 2/3
Perioada inscrieri	4 saptamani
Evaluare documentara	Saptamana 5
Interviuri/verificari	Saptamana 6-7
Decizie finala si anunt	Saptamana 7
Pregatire si kick-off CCL	Saptamanile 8-10
Demarare CCL-uri	Saptamana 11+

ELVEȚIA – ROMÂNIA
Program de Cooperare

Implementat de:

Bankwatch
FOR PEOPLE AND ENVIRONMENT

reper 21

FUNDAȚIA PACT ACCELERATOR RURAL

ecopolis